

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:
 Zema 3 K.
 v Ameriko 6 K.
 da naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
 eden naslov pošila, doma 2 K.
 v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. pleb. v Čerensovcih.
 Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
 moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca
 Jezušovoga vküp je na leto:
 domá, če za več naročnikov na eden naslov se
 pošilajo 4 K.
 če samo za ednoga 5 K.
 v Ameriko vsakom naročniki na njegov lasten
 naslov 8 K.

Pobožnost za mir.

Dráži mi verni!

Naš Sveti Oča, pápa Benedikt XV. na mesto sv. Petra stopivši je za prvo i največšo svojo skrb spoznal, na kelko je mogoče konec včiniti med svojov decov divjemi boji i vračiti rane, od boja vdárjene.

Hvala milijon srcá se zdígváve proti njemi za volo onoga modroga pa uspešnoga delovanja, z šterim se šče nedugo za premembo za boj neprípravnih zajetnikov skrbo pri sovražnih vlá daj. Zdaj pa je novo gibanje začno naj bi okráto strašen boj. Slovesno pozové vse krščenike, naj z občinskov i mogočnov molitvov prosijo za kemprešnje končanje bojne ino za prihod mirá. — Svoj namen nam v sledečoj odredbi naznáni:

Odrédba.

»Z žalostnim srcom preštímajoč grozovi tosti boja, šteri tak vnogo mládih žitkov pretrgne, i cele rodovine, cele občine na nikoj správi, ino kak strašen vihér cvetoče národe oniči; znajoč, ka Gospod, od koga je pisano: ka, gda kaštiga te vráči i z odpúščenjom nas na dale obdrži; znajoč, ka té Bog spokorjenoga i poniznoga srcá ne zavrže; i želéč, naj bi ešče od ropota orožjá močneši bio glás vere, vüpanja i lübezni, štera je jedino mogoča lüdi v ednom srci i v ednoj düši zjediniti: Svéti Oča, papa Benedikt XV. na pokoro pozové svoje dühovnike i verne, naj bi tak oprosili Bogá za naše grehe, za šterih volo nas vredno teži njegova kaštigajoča roka. Želí záto Sveti Oča, naj bi celoga sveta katoličanski vernicje v poniznoj i vreloj molitvi sprosilí milostivnost Bogá, i tak močno nam želen mir.

Z tem namenom odrédi, naj v Eu-

ropi 7-ga süšca toga leta, to je na družgo nedelo predpepelnicov, po ovih delaj svetá pa na 21. dén máloga trávná, to je na čarno nedelo, v vsakoj stolnoj, fárnoj i baratskoj cerkvi se sledéce pobožnosti vršile:

Zajtra, po konventnoj, ali farnoj sv. meši se naj slovesno vödene Nájsveteše Oltársko Svestvo. Potom de se spevao psalmus 50.: *Smiluj se mi Bože, z drugimi latinskimi pesmami i molitvami.*

Nájsveteše Oltársko Svestvo celi dén vödjáno ostáne na slovesno molbo. Želno je pa, naj nedužna deca moli v kem vékšem števíli Nájsveteše.

V večérnih vöraj sküпно zmolijo sv. čislo; po tom pa za mir opráviyo priloženo molitev, štero je sam Sveti Oča napravo. Po toj molitvi zmolijo, ali zospjevlejo litanie vseh Svecov. Po litaniji ešče ništerno cerkveno pesem zospjevlejo i molitev zmolijo. Celo pobožnost pa napev »Tantum ergo« i blagoslov z Nájsvetešim dokončata.

Naj pa kem obilneše podeli svoje milošče milostiven naš Gospod, Sveti Oča prosi svoje verne, naj pri toj priliki pobožno vzemejo gor svestvo pokore i sv. prečiščavanje. Zednim popolne odpústke podeli vsem tistim, ki se spovejo i prečistijo ino do ali pred poldnom, ali pa pri večerašnoj božoj službi nazoči, ali pa pred vödjaním Oltárskim Svestvom eden čas molbo opravlati.

Dano v Vatíkani 1915. jan. 10.

Gasparri Peter,
 kardinál, držávni Tajnik.

Molitev.

„Sladki Jezuš, tvoje presvéto Srcé je naše zadnje zavítje v tom grozovitom boji, šteri národe i držanja pretrosi. Bog milostivosti si, vzemi záto od nás té grozen vdarec; král mirá si, — prosimo

te — daj nam nazáj tak močno želen mir.

Presveto tvoje Srcé je razlejaló svojo lübezen po tom sveti, naj bi preminola vsa nezložnost ino jedino lübezen kralüvala nad lüdmí. S sočütjom je napunila vsaka človeška nevolá tvoje presvéto Srcé, dokeč si tü na zemli živo. O daj, da se to dobrotivno srcé na pomilenje gene proti nam v toj težkoj vöri, gda naš čarna pošást odörjavanja i strahovitnoga klanjá teži.

Naj se ti milijo vnoge žalüvajoče matere, ki za življenje svojih sinov trepečejo; vnoge rodovine, v šteri za svojega zgüblenoga podpirata točijo vrole skuzé; naj se ti mili tá nesrečna Europa, štera se bojati má, ka de v püščavo premenjena.

Popüdjávaj misel mirá v düšaj vladárov i národov. Včini konec nezložnosti, štera med národami vláda Včini, ki si nas s svojov svetov krejov odküpo, ka do se lüdjé znova z küšcom pazdrávlali v znamenje mira. Nekda je sveti Peter apoštol etak skričao k tebi: „Reši nas, ár se pogübiamo!“ i ti si milostivno, poslühno njegovo prošnjo vtišavši burkajoče se morje. Zgledni se tudi ná nás milostivno, ki si s stálnim vüpanjom zdihávlemo k tebi, pa podeli razburkanomi sveti mir i pokoj!

Mati naša, sladka Devica, tudi ti nam pomagaj; kak si nas vsigdár bránila v težkih sküšnjavaj, tak tudi zdaj nás bráni i v mogočno tvojo Obrambo vzemi. Amen.“

* * *

Gotovo z gorečím srcom včínimo zadosta toj očínskoj želi vsi, ino ki smo se dozdam že prek večih mesecov dén od dnéva v naših cerkváj vküpspravili, da bi od Bogá našoj domovini blagoslov i zmágo sprosilí, mo zdaj pri toj slovesnoj priliki tudi z vrelov molitvov

prosili dobroga Bogá, naj dá nazáj sveti zgübleni mir, našim junaškim šeregom pa moč, z šterov do mogoči opraviti delo, ža šteroga volo so se na bojišče poštavili, naj po popolnoj zmági tak našoj domovini, kak Europi i celomi sveti blági i stálen mir zagotovijo.

Z nakanenjom Svetoga Očé prosim moje verne, naj se skem vekšov pobožnostjov vdeležijo süšca 7-ga, obslužavane pobožnosti. Naj se jih spove kak náj več, ka sčistim srcom vzemejo k sebi nasega Gospoda Jezusa i opravivši predpisana dobra djánja se vdeležijo popolnih odpüstkov, da vekšo moč zagotovijo svojoj spokornoj pa iz srca izvirajočoj molitvi.

Naj pa sád té proséče pobožnosti stálen ostáne, popádnem to slovesno priliko iznova prosim moje dráge verne, naj s pobožnov stálostjov hodijo na bojne večernice, gde so té v návadi. Ár kak sám Gospod právi: *Potrebno je vsigdár moliti i nigdár ne henjati.* (Luk. 18., 2.)

Bojne večernice mo do konca boja meli. Vüпам se, da kak štéč dugo de trpo boj vrelost mojih vernih ne de menkala, nego nasprotno de vsigdár vekša pobožnost i vékse število molečih. Amen.

(† Janoš püšpek.)

Novi vojaški nabor.

Od 18-ga februára do 24-ga marcüša moro pred vojaški nabor (štelinga) stopiti:

1. ki so v letah 1896. i 1895. rojeni, to je 19 i 20 let stari;
2. ki so leta 1891-ga rojeni i dozdaješče ne bili za pripravne spoznáni za vojaški stan ali so pa od vojaštva i žandárstva odposlani, to je 24 let stari;
3. ki so dozdaž ešče ne hodili na nábor;
4. ki so nej na Vogrskom rcjeni nego tü prebivajo i so si spravili državlansko pravico, če so rojeni v letah od 1878. jan. 1. do 1881. dec. 31-ga;
5. ki so rojeni v letah od 1878. jan. 1. do 1890. dec. 31-ga i od 1892 do 1894, če so v preminočem leti za volo kakšega zroka ne mogli pred nabor práti.

Višešnja mela sliši vládi.

Ministerstvo je odrédilo, ka se višešnja pšenična, ržena, ječmenska, kukorična, krumplinova i rižova melá more tak prekdati Deželnomi Gospodárskomi odbori, kak je to od zruja bilo določeno.

Bojne.

V zadnjih dnévah so z bojišča za nás veséli glási prišli. Visine Kárpátov so znova v naših rokáh i rusa naše čete že prek vogrske mejé v Galiciji pregánjajo. Vlovili so naši tüdi 10 jezzero rusov.

Pred Varšavov so nemci prišli do ruskih glávni postojank i ž njih neprijátela vözbili.

Pri Nidi so naše čete zevzvéle goré, z šterih lahko v rokaj májo celo dolino.

Nemci so proti francozom i belgijcom tüdi lepe zmáge dobili. Ne moremo se za té srečne uspehe dobromi Bogi zadosta zahvaliti.

Važnejša poročila zadnjih dnévov so sledéča:

V Zahodnoj Galiciji i na Polskom samo stráže májo menjše praske med sehom ali se pa vrši tü pa tam strelba z topovi. Vreme je jáko nevgodno za vékše bitke.

Ruske glávne postojanke v nemšik rokah. Nemci so prišli do ruskih glávni postojank i ž njih neprijátela vözbili. Páli je kračiša i lehžejša pot do Varšave, bár ešče dugo vremena preteče prle, kak sí to mesto osvojimo z našimi zavézniki.

Froncozi od naših topničarov. Francozki listi poročajo, ka so se rusi zavolo prilične strelbe naših topničarov mogli do Tarnowa nazájpotégnoti.

Dardanelle se obstrelávajo. Dardanelle, türsko trdnjavo angležke i francozke vojne ládje obstrelávajo, ali türki njim tüdi z močnov strelbov odgovárjajo. Kvára pri niednoj stráni nej bilo.

Srbija dobi rusko posojilo. Rusi so obečali srbom, ka njim dájo eden del svojega Vojnoga posojila brez intereša.

Rusi pa Svéta zemla. Rusi ščéjo türkom odvzeti svéta zemlo, ka bi krščeniki lehžej mogli svéta mesta, v šterih je naš G. Jezus Kristuš živo, pohájati. —

Na morji. Tü pa tam se štera ládja potopi. Pri Helgolandi so nemške i angležke ládje v ognji bile. Edna nemška se je razbila i potunila, angležke so pa ništerne močno poškodovane. Nemci právijo, ka se je edna angležka ládja tüdi potunila, angleži pa to taji-jo. Nemci bi radi na veliko morje prišli, po šterom na jezere ládj vozi živež pa strlivo angležom, francozom i rusom, sam ka se njim je tépot poskuš ne posrečo. Če bi mogle nemške ládje predreti angležko linijo, bi trgovinske

sovražniške ládje potunile i sovražniki naši bi od vretine, štera je krepí v boji, odvrnjeni bili, kaj teliko pomeni, ka bi se pomali vdati mogli. Da se je namenjeni poskuš nemcom vjalovo, namenijo čune tákše napraviti, šteri bi na tri mesece živeža lahko z sebov vozili i z temi posküsil napádati trgovinske sovražniške ládje.

Amerika proti prišlekom. *Wilson* predsednik zedinjenih Držav je proti tomi, ka bi se drügi národi v Ameriko selili.

Neprijátel boja. Ravnatel ameri-kanske, družbe Steel Company z imé-*nom Connesvillers* je ne sprejeo iz sov-*rážtva* do boja angležke naročitve na šrapnele za 10 milijon korun.

Zmága naša pri Nidi. Od Nide pa zahod pri *Andrejewi* so austrovogrske čete zevzvéle tiste visine, z šterih je mogoče celo nidsko dolino v rokaj držati.

Pogájanje bolgarsko-srbsko. Trubeckoj ruski knez je prišeo v Sofijo, ka bi poravnao nemir med Srbijov i Bolgarijov, šteroga máta zavolo Macedonije.

Devétkrát so nas vničili. Ruske novine so se namerile. Opisale so keliko smo mi lüdiž zgübili, keliko so nam strliva vzéli i ka so nas devétkrát vničile popolnoma. Edne Ameri-kanske novine na to takši odgovor dá-jo, ka je to najvékša batrivnost i zvün-rédnost, ka je tá devétkrát vničena ar-mada li ešče obstojéča i rávno tam se vojsküje, kde so jo brš devétkrát vničili.

Dale 50 kilometrov. Ruse smo od njuvih prvejših postojank 50 kilometrov nazáj odtirali.

Kárpátske visine so nazáj v naših rokáh, 10 jezér rusov i šest strojnih pušk smo zaplenoli.

Vničeni francozki polk. Nemci so 155-ti francozki pešpolk vničili. — V argonnejskih logáj so nemci od francozov páli en lepi delek zemlé vkraj vzéli, 12 častnikov i 731 moštva zgrabili, zaplenoli 12 strojnih pušk i 10 štükov. — Na Belgijskom so tüdi zmá-gali nemci pri *Nieuportu*, kde so 300 afrikanskih vojákov najšlih mrtvih. — Pri Labasséji so pa dvá strelniva jár-ka dobili nemci do rok.

Türki so obstrelávali z uspehom rusko vojaško postajanko pri Črnóm morji iz svojih ladj — v Kaukazi so pa 300 rusov vlovili i vnogo strliva zaplenoli. — V krajini *Asserbeidsan* se pa vrši bitka za slednjo postojanko, štero rusi držijo ešče v rokah, ovo že vse türki májo.

Kaj bi radi rusi. Rusi bi radi meli Carigrad. Pri Odrini bi türke praj premagali i zatém v Carigrad vdrli i si ga osvojili. Samo ka pred Odrin pot po Bolgárskom pela, záto bi radi bolgáre na svoj kráj dobili. — Želejo lahko to, ali doprinesiti ne do mogli, če njim bolgár rávno pot odpré.

Bosí napadnoli. Na Ruskom so naši namenili neprijátelom eden breščec odvzeti. Ali kaj, da se njim je škalo i so nikak nej mogli na vrh priti, kde se je sovráznik močno držao. Da so pa nej zaman junáki dečki naše domovine. Dol so se zúli i bosí so fúkali gor na pobregi pa túdi prisli gor na njega. To je napravila 8. stotnija 44-ga pešpolka, v šterom služijo dečki iz zupanije Somogy.

Pobožen nemški casar. Ob priliki svojega rojstnoga goda je nemški casar one pisatele, ki bojne gláse domo pošilajo, z temi rečmi pozdravo:

— Dobro jútro, moja gospoda! Pozdrávím vas, nájlepše pišete! Zahvalím se vam; veliko delo vi oprávlate. Rad prebiram vaše članke, v šterih se nahája vzdignjena velika domolúbnost. Naši vojáki tú v strelnih járkah se jako navdúšijo, če kaj tákšega čitejo. Pa ešče nekaj, moja Gospoda! Zapomnite si: Moja vodilna misel v tom boji je edna z mislijov, stero je meo stári Johnes Knox, reformator Škocije: „*Večino vsikdár tisti má, ki se Bogá drži.*“ — To smete na svetlo dati.

Čeden konj. Eden husárski konj je zgúbo svojega gospoda i je prišeo rusom v roke. Rusi so se njemi veselili i njemi to čast naložili, ka je mogo nositi strojno puško. Kaj se je zamerilo konji pri rusih, kaj ne, edno noč je samo pred našim táborom zahrzao — se vé, da je strojno puško meo na hrbti. — Naši ga zdaj v največšem poštenji májo.

Kak smemo dati mleti?

Ministerstvo je odrédilo, ka tisti mlini, šteri za merično, ali za plačo melejo, odsehmao ne smejo nikomi, niti lastniki mlina mleti samo žito i pšenico, nego dužen je vsaki teliko ječmena ali kukorice v mlin poslati, keliko žita i pšenice má zamleti i oboje more dati semleti. Dvojo melo vkúpmešati je nej zapovedano.

Finejšo pšenično i rženo melo si vsaki túdi smé dati napraviti, ali nej več, kak 15% odstotkov, to je od 100 kil, 15 kil.

Ki proti tomi ukázi zagreši je kázni podvržen, štera zná státi iz 2 mesečne voze i 600 K pláče.

Ki nema kukorice i ječmena, si lahko tak pomága poleg toga ravnanja, ka de z takšim dao vkúp mleti, ki to zrnje má. Dajmo pa Bogi hválo, če mámo samo, kukorico i ječmen za mleti. Keliko sirot gladúje zdaj.

Glási.

Marijim listi se od januara 24-ga razpošilajo. Prvi 1000 falatov je prišlo v Črensovece té dén. Po drugih faraj so je mogli zdaj že túdi dobiti. Če bi je kam več trbelo, naj se zglási zavolo njih v Črensovcih pri vredniki.

Letéca pošta. Iz Przemislna je letéca pošta dve karti prinesla v Žižke. Edno od Krao Štefana, drugo od Godina Jánoša. Na dopisnici od prvoga poslanoj so pozdrávi za sledéce: „Pozdrávlom vas prelúbléna moja žena ino deca. Jaz sem hvála Bogi živ i zdrav.“ Kráo Štefan.

„Živ i zdrav sem.“ — Péterka Jožef z Beltinec. —

„To te prosim, drži se kak sem ti reko. Ne pláčaj ni filera dugá.“ Krauthaker Jožef z Razkriža.

„Živ i zdrav sem.“ Kolenko Matjaš, Bohnéc Števan z Črensovec.

V drugom pismi je Godina Janoš pozdravo svoje domáče i na njegovoj dopisnici je túdi stalo, ka je Horvath Jožef Miklošov z M. Polane živ i zdrav.

Na znánje zavolo odávanja Novin v jelénsko faro. V jelénskoj fari se Novine po falataj samo v trgovini Rogan Janoša dobijo v Večeslavci. Ki je nej stálen naročnik, si je tú lahko kúpi.

Bik k odaji. Eden lepi dve in pol leta star simentalske fajte bik šteri je gorvzéli je k odaji pri vlč. g. Čárič Jožefi, pleb. pri Švétom Júrji. Občine, štere nemajo ešče za plod predpisane bike, naj se tú zglásijo.

Odlikovánje. *Mintsek* Anton, vojáški dúhovnik, ki je zleženjá z Sobote, je dobo dúhovniški zaslúžni križ 2. razreda na belo rdečem tráki od apoštoliskoga krála zavolo svojega junáštva, ka je med nevarnostjov svojega žitka oskrblávao mirajoče vojáke, kda so njemi rusi i levo roko prestrelili.

Dankl ga je pohválo. Gyórfi Janoša kaprola, ki je z Dugevési, je sam Dankl obiskao z pismom i ga pohvalo za junaštvo v kraleskom iméni.

Na zamerite! Tiskarna nam dosta neprilike dela, ka Novine zmes-zmes jáko nerédno pošila. Ne je to prav. Vsaki plača, vsaki je more túdi redno dobiti. Če žato se kder páli pripeti, ka ne bi dobo rédno Novin, naj je reklamíra. Na pošti náj právi, ka je rekla-

míra. Tá reklamácija je brezpláčna i gda se mi do rok dá, se poskrbim za odposlatev Novin.

Ne pozábimo pa, ka je zdaj malo težakov i zato ne čúda, če se pri vno-gom deli kaj zmešajo. Pa to túdi ne pozábimo, ka je na pošti túdi večkrát falinga.

Ne zamerite, záto drági naročniki — vsaki neréd mi pa notrijávite, jaz se že poskrbim za réd. *Vrednik.*

Kakši krúh smemo peči? Vlára je febr. 1-ga odrédila, ka odschmao med pšenično i rženo krúhovo melo moremo pol kukorične, ječmene, krumpišove ali rižove mele mesiti.

Smešni razglás. Szombathely-sko redárstvo je na znánje dalo, ka je v Szombathelyi edna krava nájdena, štero lastnik nazajdobi na prvom štoki v 11-oj sobi pri redárstvi. — Vnogomi je smeh počó, kda je to čiteo, záto, ka si je nej znao, ali bole rečemo, ne šteo to v glavo pústiti, kak bi mogla krava tak veliko poštenjé dobiti, ka bi jo v palači na prvi štok v edno sobo spravili. Ešče peštinske novine so prekvzelé té glás i se zdaj celi orság šmejé nad sombotelskim redárstvom i nad krávov od njih nájdenov. — Razglás je popravicí samo teliko ščeo naznaniti, ka se na prvom nadstropji v 11. sobi naj zglási lastnik kravé, samo, da je malo temno té svoj namen razložó, záto so njemi smešni pomen dáli rezni jeziki.

Mesto išče vlada za delanezmožne vojáke. „Urad za bojno pomoč“ (Hadsegélyzó hivatal) imenúvano v Budapesti stojéce društvo gori pozové vsakoga, ki potrebúje pri svojem deli težáke, naj vojake ranjene, čonklave, to je delanezmožne za kakše ménjše posle, prek vzeme i v té namen naj se pri njem zglási. Stem pokažemo — veli — veliko lúbezen do bližnjega i domovine. — Prav je to i jáko-jáko smileno delo od stráni onih, ki májo občén zato. Žglásiti se trebe na „Hadsegélyzó hivatal“ Budapest.

Zgúbe 83. pešpolka. Znova je zgúbo naš polk, v šterom slovinci iz županije Vas služijo 100 mrtvih, 187 ranjenih i 11 vlovlenih. Mrtvi so sledéci z našega krája: Badašič Károl z G. Sinika, Benko Leopold z Cankove, Bokán Leopold z Škakovec, Čásar Jožef z Čöpinec, Gašparič Ludvik z V. Sela, Glázar Ferenc z Krášič, Horvát Jánoš rojen l. 1892., Horvát Jožef z Sobote, Jakšič Janoš z Tešanovec, Kránjec Matjaš z Pánovec, Lepoša Štefan z Polane, Šádl Jánoš z Ropoč, Šparaš Kalman z Zenkovec, Vukovič Anton rojen l. 1884., Verén Jožef z Proséckevési, Volf Koloman z Sobote,

Zonik Mikloš z Sela, Žilavec Ferdinand z Skakovec. Spadnoli so v bitkah od nov. 17. dec. 10. Lehka naj njim bo tuja zemla, večna lüč naj njim sveti!

Pomoč za male trgovce i rokodelce.

Máli trgovci i rokodelci, ki so v nevelo prišli zavolo boja, dobijo podporo. Moro se zglasiti pri „iparkamara“ ravnitelstvu.

Napád na grčkoga krála. Eden grk je dvakrat strela na Jürja, grčkoga krála v Patrasi, ali ne ga je zavado. Právijo, da ga je na to hüdobijo najej neprijátel grčke vláde. Grčka vláda pa je dozday nej napovedala boja nam, je nej pristopila na strán naših sovražnikov, što zná, če je nej to bio zrok napada, če je hüdodelnika nej to nagnolo na strelanje, zakaj nema Grčko že boja z nami? Pride čas, kda vse jasno bo. — Zanomivo je, ka grčke novine tajijo napád.

Penzija za sirote pokojnih vojákov je določena. Nájmenje je 96 k., nájveč 5400 k., na leto. Popolnoma sirotinska deca dobi na leto nájmenje 72 k., nájveč 360 k. Prošnje je občinsko poglavárstvo dužno brezplačno gorvzėti, sme pa vsaki naravnoč poslati je na poveljnistvo vojáško.

Zima nam je té slednje dnéve mrske zobé pokazala. Belo je pá vse grátalo i sani so veselo prišle iz pod hüte, ali podstrešja naprej pa se nalekle na poti, ka bi z bistrim cinkútanjem kak blisk se čujsale dale na radost v njih sedéčim.

Od vseh krájov je prišeo glás, ka je močno snežilo, celo z Fiume, kde je na meter globoki sneg spadno, ka so se ešče vláki stávlali i več vürne zámüde meli.

Keliko lüdih je potres mro na Taljanskem? Poročila nam zdaj že štálno števílo ponesrečenih znájo na znánje dati. Po taljanskoga lista „Mattino“ poročili je potres 44 jezero lüdih vmoro.

Dári na naše ranjence. Z Gamilie: Matjašec Ana 40 fil., Cigan Matjaš 20 fil., Z Sr. Bistrice: 17. roža 1 K 66 fil., 4. roža 3 K 60 fil., Krapec Mar. 1 K., Maušec Már. 1 K., 16. roža 80 fil., 2. roža 96 filerov, 4. roža 1 K 20 fil., 9. roža 75 fil., Z Beltinec: N. N. 6 K., N. N. 1 K. Z Čerenovec; Stolna družba 1 K 01 fil., Cigan Ivan 2 K., Kováč Ana 50 fil., Ritos Treza 2 K., Kováč Orša 50 fil., sñhi sad i 6 cap, Kováč Mar. 1 K., 8 cap, Žalik Ant. 40 fil., Klekl Jožet 1 K., Tompa Ivan 2 K., Horvát Ján. 5 K., Zelko Treza 1 K., Törnár Kata 10 fil., Šošarska družba 50 K., Mlinarska 30 K., 34. roža 60 fil., Tompa Geta 1 K., Förnár Marko 10 fil. Z Hotize: Fličár Kata 40 fil., Z Gor. Bistrice: Tkálec Kata 1 K i 2 prtá, Zavec Sena brisačo, capo, hlače, robačo, Jakšič Ana 2 K. Z Vel. Polana: Sabolska družba: 6 K 20 fil., Krampač Jožefa žena 50 fil., Gábor Kata 50 fil., Šošarska družba 10 K. 15. roža 2 K 40 fil., Žerdin Marija 40 fil., Horvát Ana 20 fil., 5. roža 2 K 10 fil., Cuk Manka 30 fil., Nežič Kata 40 fil., 9. roža 3 K. Z Rankovec: Majcan Janoš 2 K., Iz Žižkov: Prša Stefan 1 K 20 fil.,

Vuk Ana 5 K., Ciglár Mila 2 K., Tibaut Kata 40 fill., Kral Marija 40 fil., 11. roža 1 K., Slepe miši (pri igrači dečinskoj) 20 fil., Z Mále Polane: Šömen Kata za 4. rožo sv. Oršole 2 K., Sabolska družba 12 K., Kovačja 12 K 48 fil., 2. roža sv. Oršole 60 fil., Z Lousville: Ribaš Franz (Tešina) 5 K., Čahuk Roža (Skakovec) 2 K 50 fill., Puhán Marija (Sobota) 2 K 50 fil. Z Dol. Bistrice: Godina Mar. 1 K. Vkup: 196 K 46 fil., Z toga sad i obleka pa 20 K odposlana v Lendavo, 20 K. v Pesto, 20 K v Soboto, 40 K v Kanižo, 20 K v Somboteo ranjencom, ovo pa shranjeno v Beltinci v hrani lñici za sirote vojakov i vojake. Sree Jezušovo povrni vsem! Dozday nabrano 1341 K 54 fil.

Dogodki iz boja.

Jeli se bojijo naši dečki v boji?

Eden vučiteo naše okolice je domá bio kak ranjenec, ki nam pripovedá, ka v začétki, kda so v prvom ognji bilí, so kaj ešče lovili glavé, kda so njim krugle kre glavé fučkale, ali k tomi se prej hitro človek privádi. Či ne bi vido, ne bi vervao, pripovadáva človek, ka smo stáli ne daleč od ednoga ograda, šteri je pun bio nájlepših jábok. Samo ka so ober toga ograda nájbole letele rususke šrapnele pa ka se je zgodilo? Kda je šrapnele razpočila ober jabláníh, so dečki tá bežali pa to smejeć goripobirali jáboka, štera so njim rusi z štúkami dolitrosili. Pa nieden ne mislo na to, ka strelanje dale trpí ino človek lahko tú življenje zgúbí.

Kakše je ozdaleč edno bojišče?

Eti domá bi si mi mislili, ka je edno bojišče puno lüdih, konjov, štúkov pa vsakovrstnoga orožjá. Po pravici pa ki má priliko viditi edno, on drügo ne vídi, kak velko prázno polé ober šteroga tú ali tam eden zrákoplov brní pa vu zráki krugle štúkov pokajo rážno ino deždžijo svoje nevarne krugle doli na zemlo. Tú i tam je duga čarna linija viditi, kakši šá nec, za šterím so nevidlivo skriti vojacje z svojim orožjom. Zgodí se, ka vöskočijo z grabe pa bežijo malo naprej, ali nazáj, ali pár minut pa so že v drügoj skrítí, dokeč ne prido tak blúzi vküp z neprijátelom, ka ido „na nože“. Zdjaj že grabe celo tak rédijo, ka nanč ne trbe vö idti z njih, nego na kvake idejo naprej vsikdár nove kopajoč na kelko je mogoče tak, ka neprijáteo nanč ne opázi, kde so. Z tem se bránijo proti kruglam.

Ka de stov jamov?

Te tú strelali? Je pitao eden dühovnik, kda je prišeo na bojišče ino vido, ka vojacje velko jamo kopajo. Bomo, to odgovorili, ali ne na vojacje.

Začüdeni gléda dühovnik, kda ovára, ka eno 130 peršon moškov i žensek ženéjo vojacje ino je postávjio okoli grabe. Oficerje pridejo pa začnejo sod držati. Na osem peršon se je posvedočilo, ka so po bojišči ranjence mantrali, njien vüha v kraj resaji, oči vösmicali i je okradnoli. Sod je bio na smrt. Ove so odposlali, tej so tam ostali. So začnoli jokati, kríčati, dühovnik je začne na smrt pripravlati. Za máli čas príde 30 vojakov, vréd stopijo, komanda se oglási, 30 pükš počí pa osem peršon se zgrüdné v jamo. Zaslüzili so si.

Boj inda pa dnes.

Jnda, kda šče pükš ne bilo, so se boji tak pelali, ka je vojska vu velki trumaj vdáрила na neprijátela pa kda so frečarje i strelci opravili svoje delo, te so mlátíli „li po glávi, ka ne oplánta“. Zdjaj pri tom vnogom orožjej, samo te vdárijio na neprijátela z bajonetami, či so njemi štúki grabe že razpravili ino se dá računati, ka jih je vnogo spádjenih, ka de napád meo dober konec. Tak je zdjaj te to, ka pišejo od rusov, ka to v Bukovini slednji 25 dnij samo 4 vesnice mogli obládati, od nemcov pa včasi čtémo, ka so po boji 2—3 dnévov ništeren járek vzéli od francuza. Zdjaj je na poláj takši boj vsešírom, kak či bi same trdnjáve bilé tam. Z toga vidimo, ka inda bit šereg daleč bežao názdrt, zdjaj pa 50 metrov odzaja má nove járke pa se tam more začnoti novi boj.

Pešta.

Kov. Fr. Dol. Slavečl. Dao sem vam rédno pošilati. Zdjaj sem znova nadomesto. Se včasi se trebe zglasiti, kak je ne dobite. 15 vam bo hodilo. **Franko Antala žena. Sobota.** Botják Jánóš je premíno i dozday ešče nej gornájdeni. **Hauko Szombathely.** Edeči križ ga dozday með vlovlenimi nej najšeo. Pišite za pozvédo še ednok na: Hadifogoly-gyámolitó Bizottság. Budapest. IX. Üllöi ut 1. **K. A. M.** Na sol i petrol je nej cena določena od vláde, kde té reči falej dobite, tam je kúpíte. Nájjednej je, če jih več vküp stopí i si naroči vékšo mero. — Na gizdávece, ogovárjavee i noree nikaj ne dajte. Naj se vam pomilijo i molíte za njé. Po iméni se ne smejo razglasiti, ovak pa tak dobijo zadostno káranje. **Horvát Vendela žena. Večeslavci.** Vsaki drügi mesec se zglásite, pa iz višešnjih vam iz srea rad pošlem brezplačno. Samo pošlite svedočanstvo, ka ste sirota. **Ki po svojih vojakah pozvedávajo,** naj vsele rojstno njegovo leto, polk to je régement i stotnijo to je kompanijo túdi naznanijo, štero je meo prle i má zdjaj v boji. **Táborske poste nej sila. Kutnják Marija. Ormož. Karolina Geder Glasbach. Vogrinčič L. Cankova. Lük Janoš. Domajinci. Miholič Mihál. Večeslavci.** Iména vojakov, po šterih ste pozvedávali ne najti með mrtvími, ranjenimi i betežnimi. **H. Št. Nevesinje.** Posláne so vam bilé. **Hus. Ján. žena Bákovci.** Rojstno leto, polk stotnijo i oddelek njegov naznanite. Na liste gledoč pa naj tiste, ki je ráznodeli, dá meni glás od vašega siromaštva.

Nepodpisana pisma se ne preglednejo! Vsaki svojo pošteno ime naj podpiše.